

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Alkuperäisrotueläinten kasvattamista koskeva ympäristösopimus 2024

Eläintukikoulutus 11.1.2024

Euroopan unionin
rahoittama

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Sopimukselle hyväksyttävät rodut:

- itä-, länsi- ja pohjoissuomenkarja
- suomenvuohi
- suomenlammas, ahvenanmaanlammas ja kainuunharma
- suomenhevonen
- maatiaiskanat ja -kukot.

Euroopan unionin
rahoittama

SOPIMUSKAUSI

Sopimuskauden pituus on yksi kalenterivuosi, 1.1.–31.12.2024.
Sopimusehtoja on noudatettava 1.1.2024 alkaen.

Sopimuksen tekevät hakija ja se elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (jäljempänä ELY-keskus), jonka toimialueella hakijan maatilán talouskeskus sijaitsee.

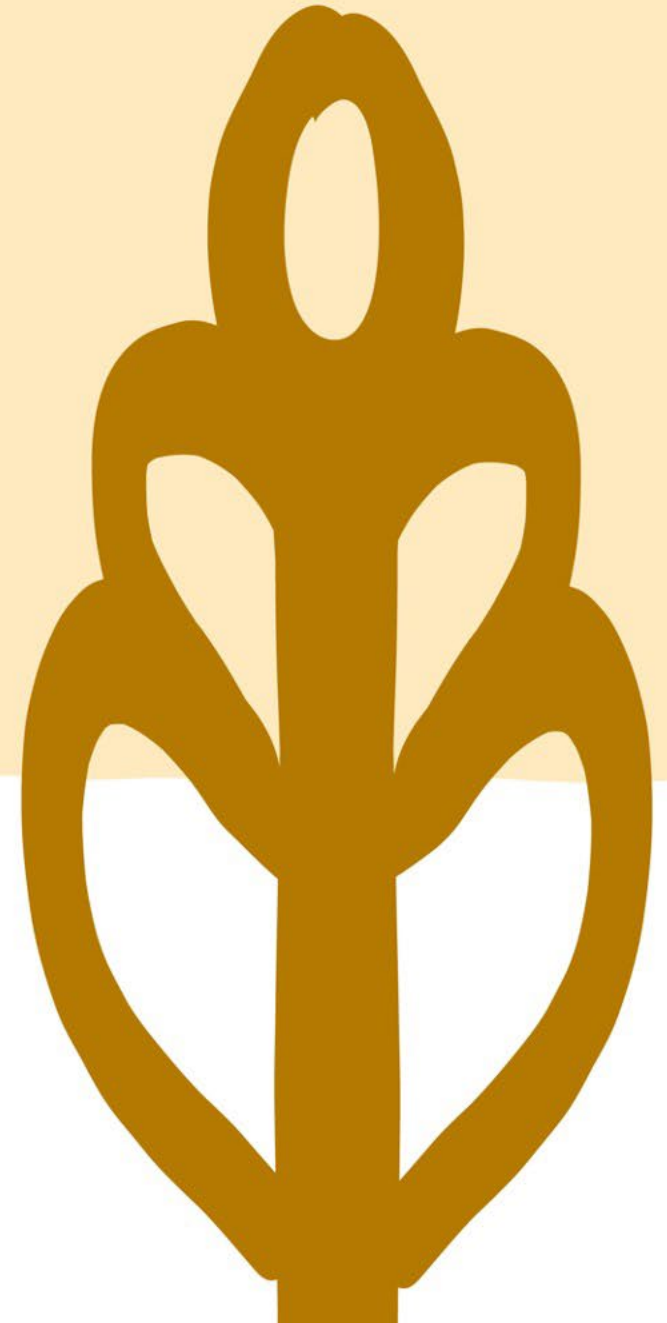
Sopimus syntyy, kun ELY-keskus tekee sopimuspäätöksen hakijan jättämän hakemuksen perusteella

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

**Euroopan unionin
rahoittama**

SOPIMUSEHDOT

Ehdollisuus

Eläinlajikohtaisten ehtojen lisäksi sopimuksen ehtona on ehdollisuuden vaatimusten noudattaminen. Ehdollisuusvaatimusten laiminlyönti aiheuttaa seuraamuksia kaikkiin viljelijätukiin. Jos laiminlyönti aiheutuu esimerkiksi maatalousmaahan kohdistuvasta rikkeestä, tukivähennys kohdennetaan pinta-ala- ja eläinperusteisiin tukiin. Ehdollisuuden vaatimuksista on kerrottu tarkemmin ehdollisuuden oppaassa osoitteessa ruokavirasto.fi/ehdollisuus.

Maatalousmaan ilmoittaminen

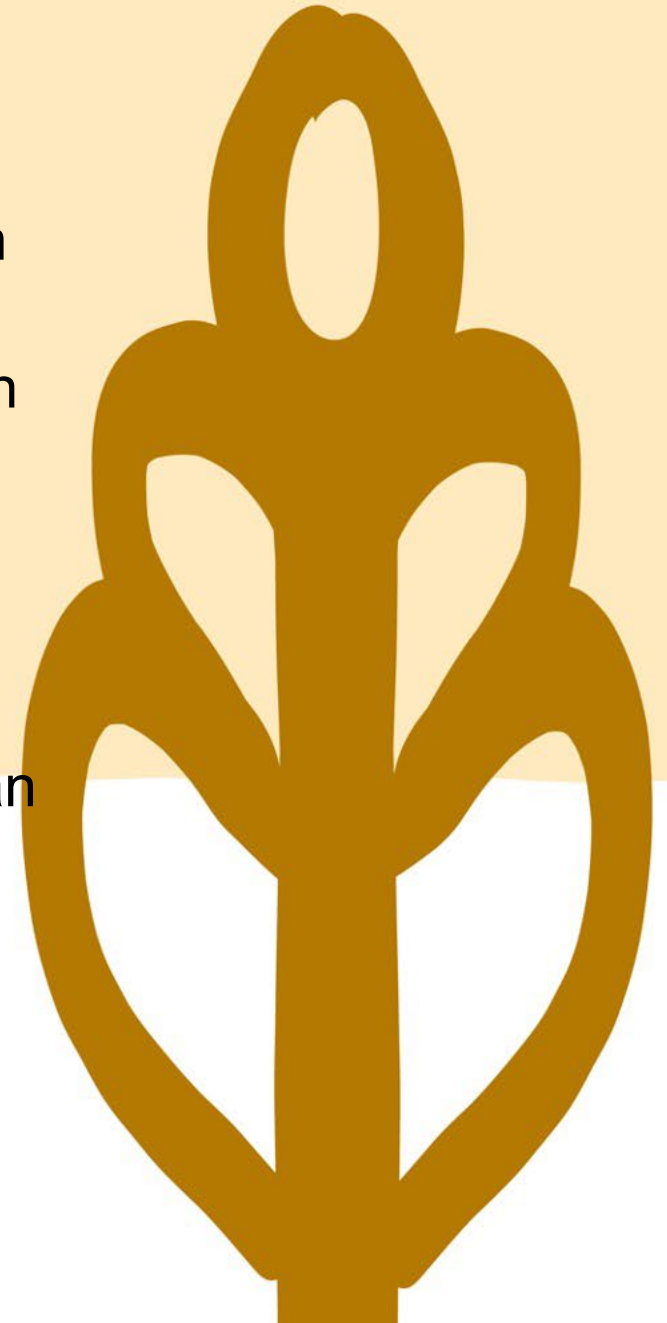
Hakijan on ilmoitettava kaikki hallinnassaan oleva maatalousmaa Vipu-palvelussa peltotukien haun 2024 loppuun mennessä. Jos hakija ei hae maatalousmaalle tukea, hakijan on ilmoitettava hallinnassaan oleva maatalousmaa [lomakkeella 102A \(pdf\)](#) kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle peltotukien haun 2024 loppuun mennessä. Jos hakijalla ei ole hallinnassaan maatalousmaata, ilmoitusta ei tarvitse tehdä.

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

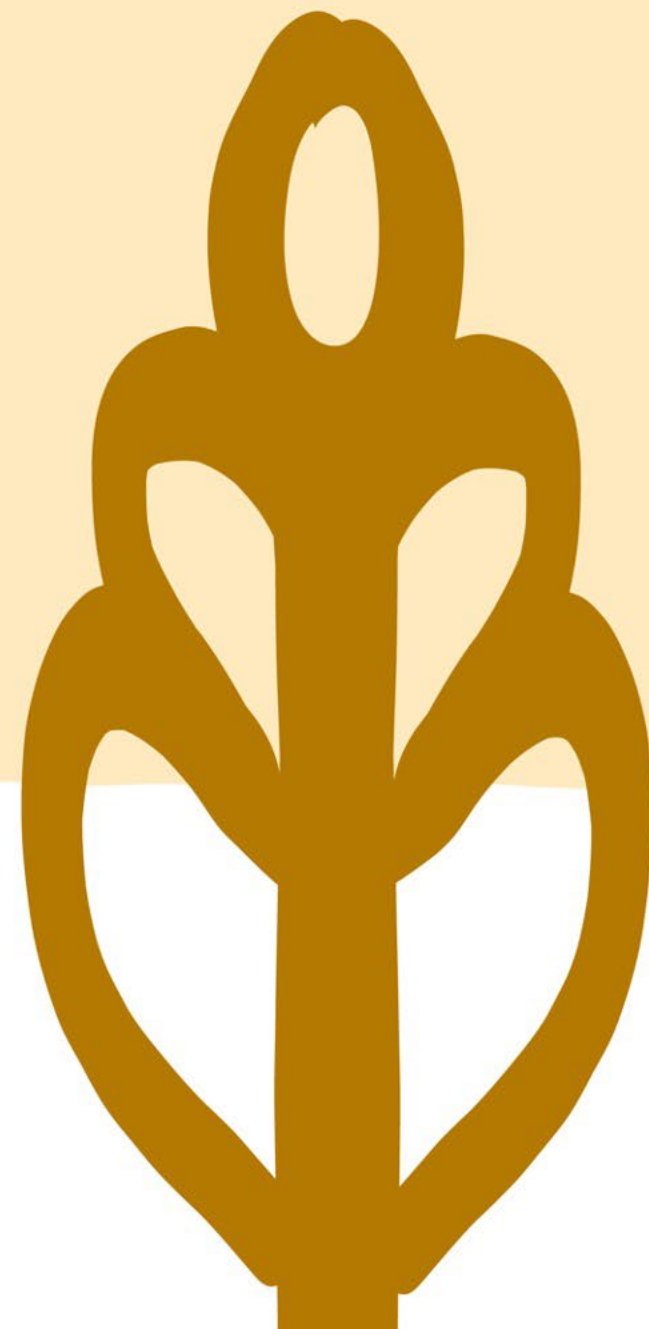

Euroopan unionin
rahoittama

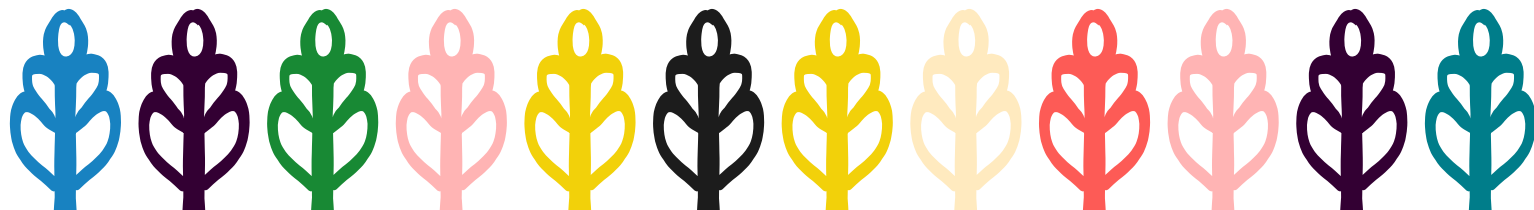
KORVAUSTASO

Rotu	Korvaustaso	Eläinyksikkökerroin	Vähimmäiseläinmäärä
itäsuomenkarja	683 €/ey	1 kpl = 1,0 ey	1 kpl
länsisuomenkarja	683 €/ey	1 kpl = 1,0 ey	1 kpl
pohjoissuomenkarja	683 €/ey	1 kpl = 1,0 ey	1 kpl
suomenlammas	300 €/ey	1 kpl = 0,2 ey	5 kpl
kainuunharmaslammas	350 €/ey	1 kpl = 0,2 ey	5 kpl
ahvenanmaanlammas	350 €/ey	1 kpl = 0,2 ey	5 kpl
suomenvuohi	350 €/ey	1 kpl = 0,2 ey	5 kpl
suomenhevonen	350 €/ey	1 kpl = 1,0 ey	1 kpl
maatiaiskana	300,14 €/sopimus		20 kpl, yksi kukko

Sopimuksen hakeminen 1/2

- Haku sähköisesti Vipu-palvelussa, muista liitteet
- Kaikki eläinlajit- ja rodut samalla hakemuksella
- Sopimukselle voi hakea 1.1.2024 hallinnassa olleet eläimet, jotka täyttävät sopimusehdot.
- Sopimuseläin tuottanut rotupuhtaan jälkeläisen ennen 1.1.2024

Sopimuksen hakeminen 2/2

Naudat

- kantakirja

Vuohet ja lampaat:

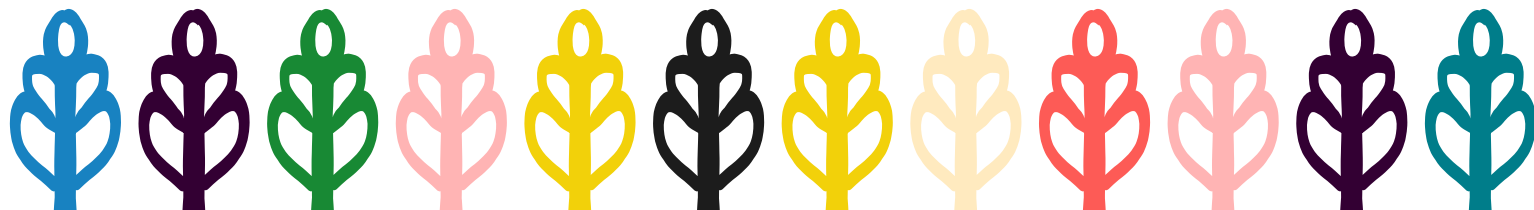
- alkuperäisrotutukilista
- jalostussuunnitelma

Suomenhevonen

- ei liitteitä, hevosen rekisteritunnus ja pitopaikka

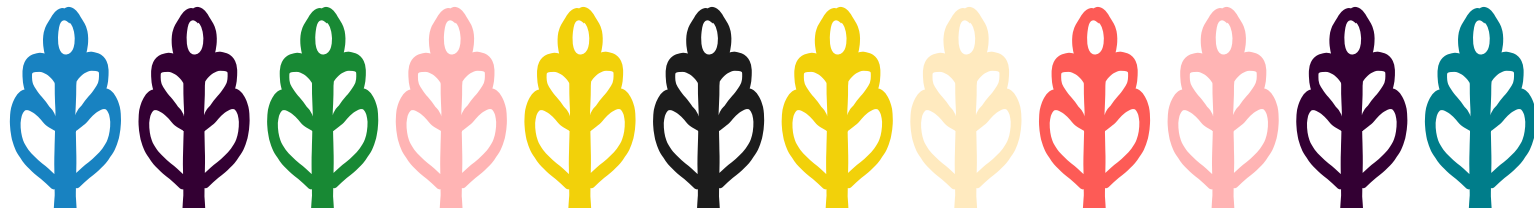
Maatiaiskanat

- todistus säilytysohjelmaan kuulumisesta ja pitopaikkatunnus

ALKUPERÄISROTUINEN NAUTA

- Sopimuseläin on viimeistään 1.1.2024 hakijan tilatunnuksella nautarekisterissä.
- Sopimukselle haettava eläin on kantakirjattu viimeistään 1.1.2024. Kantakirja hakemuksen liitteenä. Kantakirjatunnus S tai SSS.
- Naudan on pitänyt saada vähintään yksi puhtasrotuinen jälkeinen sopimuskautta edeltävien kahden vuoden aikana.

ALKUPERÄISROTUINEN NAUTA: LIITTEET

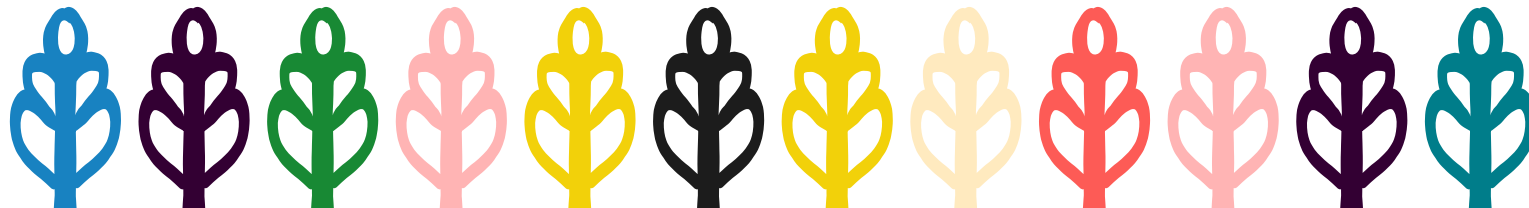
Vipussa näkyvät nautarekisterissä tilatunnuksen alla olevat alkuperäisrotuiset naudat, jotka ovat tuottaneet jälkeläisen sopimusvuotta edeltävinä kahtena edellisenä vuotena.

Nautojen rotupuhtaat jälkeläiset näkyvät Faban kantakirjatodistukselta.

Jälkeläisen rotupuhtaus on merkitty Faban kantakirjassa * -merkillä.

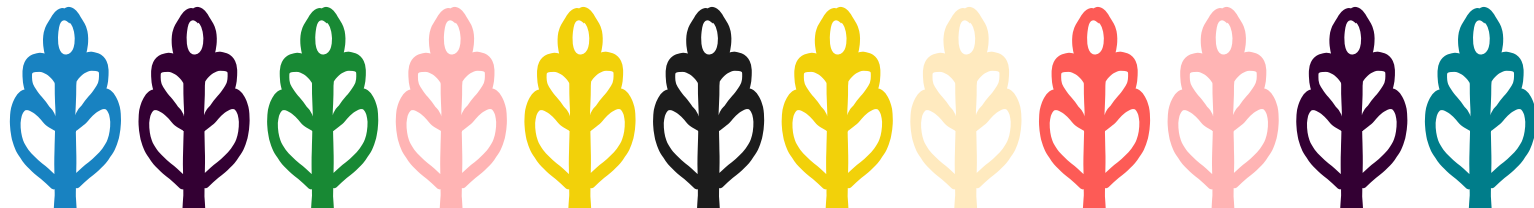
Liitä jokaiselle naudalle oma Faba:n kantakirjatodistus. Tallenna liite PDF-tiedostomuodossa. Liitteet kannattaa nimetä kuvaavasti, esim. Mansikki kantakirjatodistus 2024.

Voit lähettää hakemuksen ilman liitteitä, mutta ELY-keskus ei voi hyväksyä nautaa sopimukselle ennen kuin olet palauttanut sen tukikelpoisuuden todistavan Faba:n kantakirjatodistuksen. Toimita puuttuvat liitteet mahdollisimman pian haun päättymisen jälkeen ELY-keskukseen esimerkiksi sähköpostilla.

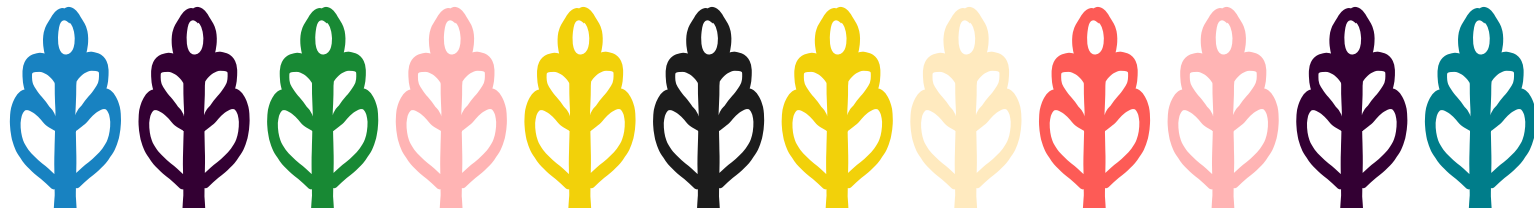
ALKUPERÄISROTUINEN LAMMAS

- Sopimuseläimet 1.1.2024 hakijan tilatunnuksella lammas- ja vuohirekisterissä.
- Sopimukselle haettava eläin on kantakirjattu viimeistään 1.1.2024.
- Lampaan on pitänyt saada vähintään yksi puhtasrotuinen jälkeläinen sopimuskautta edeltävän kahden vuoden aikana.
- Jälkeläisenä huomioidaan myös lammas- ja vuohirekisteriin ilmoitettu kuolleena syntynyt puhtasrotuinen jälkeläinen.

LAMMAS: LIITTEET 1/2

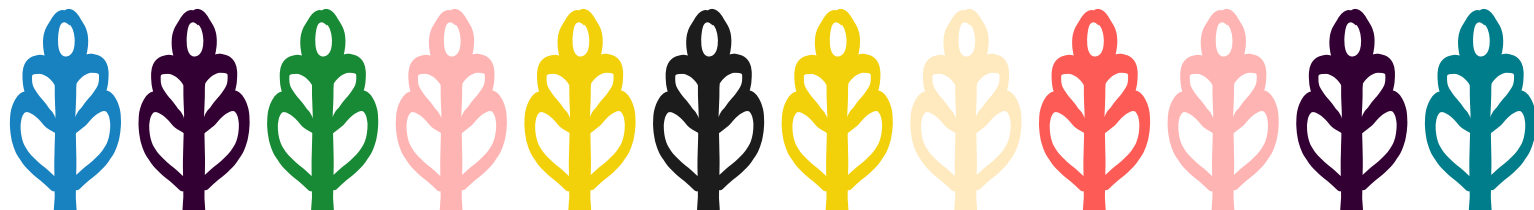
- Alkuperäisrotutukilista on toimitettava hakemuksen liitteenä.
- Suomenlampaiden ja kainuunharmaaslampaiden kantakirjaa pitää ProAgria Keskusten Liitto ry ja ahvenanmaanlampaista Föreningen Ålandsfåret –yhdistys
- Suomenlampailla ja kainuunharmaaslampailla NettiKatras-sovelluksen alkuperäisrotutukilistalla. Suomenlampaan rotukoodin on oltava SS1 ja kainuunharmaaslampaan KK1 tai K.
- Ahvenanmaanlampaalla NettiKatras-sovelluksen tai Föreningen Ålandsfåret -yhdistyksen alkuperäisrotutukilistalla. Ahvenanmaanlampaan rotukoodi on oltava AA1.

LAMMAS: LIITTEET 2/2

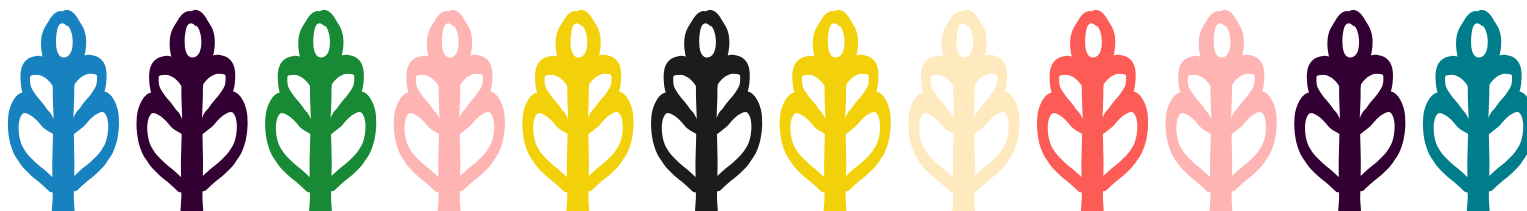
JALOSTUSSUUNNITELMA

- kuvattava tilan lampaiden jalostustavoitteet
- lueteltava kaikki sopimukselle haettavat naaras- ja urospuoliset alkuperäisrotuiset lampaat
- oltava suunnitelma astutus- ja siemennysryhmistä, joissa käytetään saman rotuista pässiä
- kuvattava, miten jalostuksessa huomioidaan sukusiitosasteet.

ALKUPERÄISROTUINEN VUOHI

- Vuohen pitää olla rekisteröity lammas- ja vuohirekisteriin ja se pitää merkitä hakijan tilatunnukseksi viimeistään 1.1.2024
- Sopimukselle haettava eläin on kantakirjattu viimeistään 1.1.2024.
- Vuohen on pitänyt saada vähintään yksi puhtasrotuinen jälkeläinen sopimuskaudesta edeltävän kolmen vuoden aikana.
- Jälkeläisenä huomioidaan myös lammas- ja vuohirekisteriin ilmoitettu kuolleenä syntynyt puhtasrotuinen jälkeläinen.

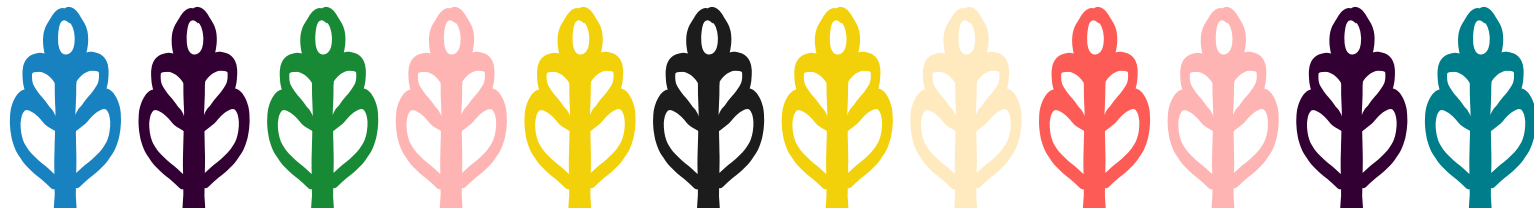
VUOHI: LIITTEET 1/2

- Alkuperäisrotutukilista on toimitettava hakemuksen liitteenä. Suomenvuohen rotukoodi on SS1.

JALOSTUSSUUNNITELMA

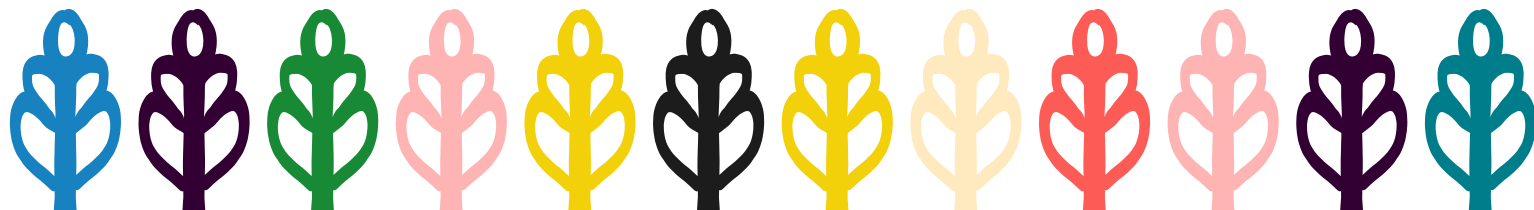
- kuvattava tilan vuohien jalostustavoitteet
- lueteltava kaikki sopimukselle haettavat naaras- ja urospuoliset alkuperäisrotuiset vuohet
- oltava suunnitelma astutus- ja siemennysryhmistä, joissa käytetään saman rotuista pukkia
- kuvattava, miten jalostuksessa huomioidaan sukusiitosasteet.

Jalostussuunnitelma on palautettava ELY-keskukseen hakuajan loppuun mennessä

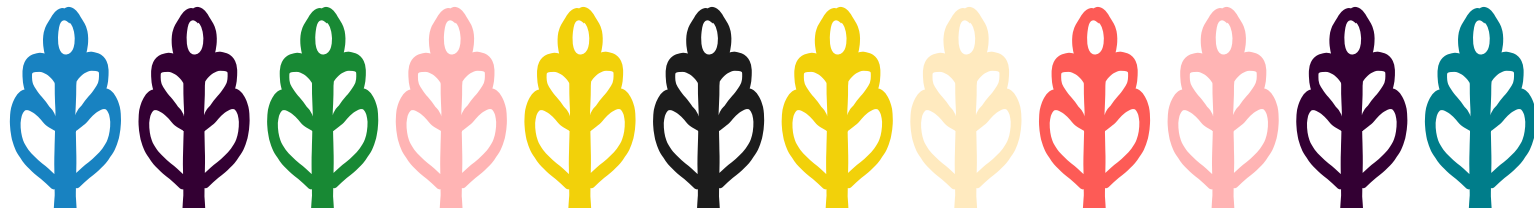
SUOMENHEVONEN

- Puhdasrotuinen uros- tai naaras, joka tuottanut rotupuhtaan jälkeläisen 3 vuoden sisällä ennen sopimuskauden alkua.
- Rekisteröity 1.1.2024 mennessä Suomen Hippoksen rekisteriin, myös jälkeläisten pitää olla heppa-järjestelmässä.
- Tuenhakijan hallinnassa 1.1.2024 alkaen.
- Tavanomaiset pitopaikat tulee ilmoittaa hakemuksella. Jos pitopaikka muuttuu, ilmoitus ELY-keskukseen.

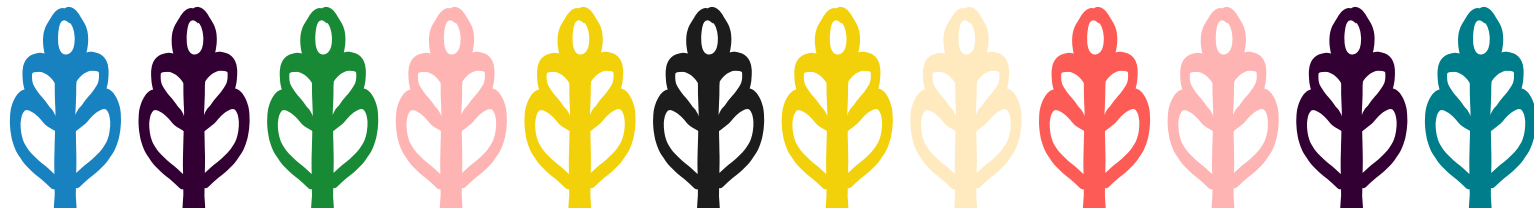
MAATIAISKANA

- Parvi tuenhakijan hallinnassa 1.1.2024 ja ilmoitettuna pitopaikkatunnukselle.
- Parvessa 20 yksilöä, joista vähintään yksi on kukko
- Kanat kuuluvat Luonnonvarakeskuksen maatiaiskanojen säilytysohjelmaan vuoden alusta alkaen.
- Hakemuksen liitteenä Maatiaiskanarekisteri- sovelluksesta tulostettava ”Todistus alkuperäisrotujen kasvattamissopimuksen hakemista varten”.

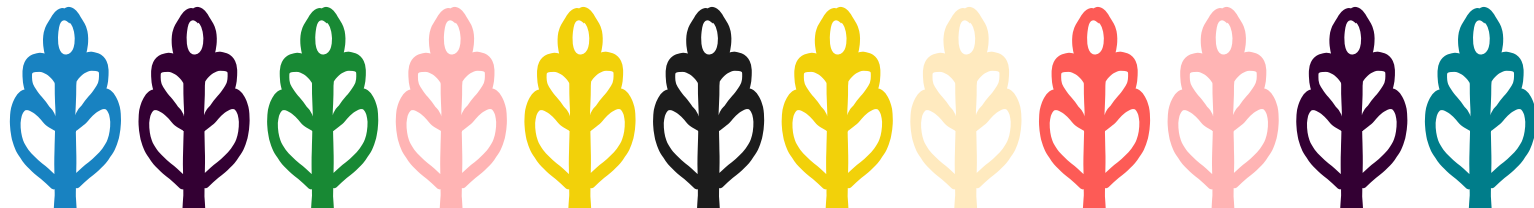
POISTO SOPIMUKSELTA

- Hakija voi vähentää nautojen, lampaiden, vuohien ja hevosten määrää.
- Jos eläinmäärä laskee alle sopimuksen vähimmäiseläinmäärän, sopimus raukeaa.
- Poistetuista eläimistä ei makseta, ellei hakija ilmoita niiden tilalle korvaavaa eläintä.
- Ilmoitus poistosta ELY-keskukseen kirjallisesti 14 päivän kuluessa. Huom. Eläinrekisteri 7 päivää!

KORVAAMINEN

- Hakija voi korvata sopimukselta poistetun eläimen saman rotuisella naaras- tai urospuolisella eläimellä.
- Korvauseläimen on täytettävä sopimusehdot korvaushetkellä ja sen on oltava hakijan hallinnassa. Esim. Ensikko saa ensimmäisen vasikkansa 15.3.2024. Ensikko voi korvata 15.4.2024 poistuneen sopimuseläimen.
- Eläimen poisto rekisteriin 7 päivän kuluessa, ilmoitus ELY-keskukseen 14 päivän kuluessa.

POISTO- JA KORVAUSILMOITUS

POISTOILMOITUS:

Poistettavan eläimen FI-tunnus

Poistopäivämäärä

KORVAUSILMOITUS:

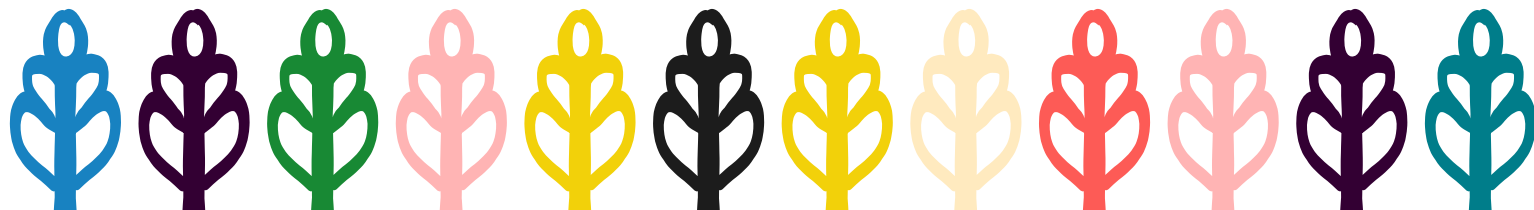
Poistetun eläimen FI-tunnus

Poistopäivämäärä

Korvaavan eläimen FI-tunnus ja kantakirja/ alkuperäisrotututkilista

+Jalostussuunnitelma (lampaat ja vuohet)

tukiasiat.etela-pohjanmaa@ely-keskus.fi

Huomioitavaa 1/2

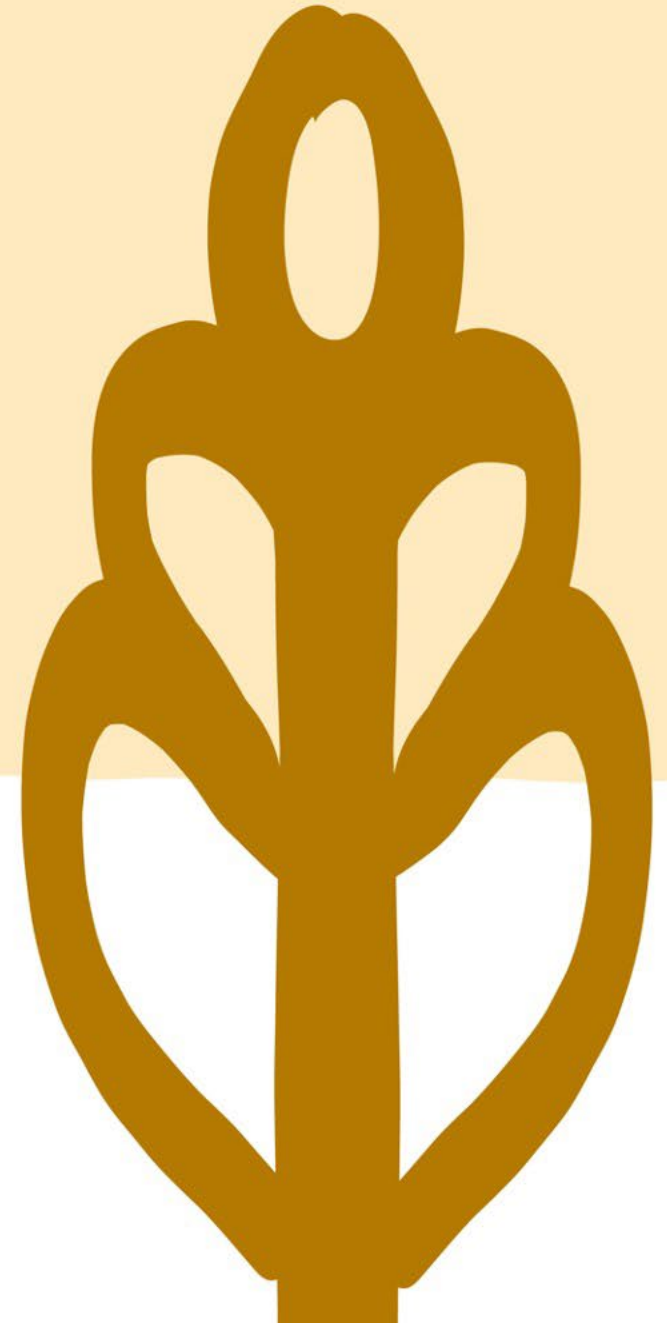
- Vuodesta 2025 alkaen sopimusnautojen sukusiitosasteen pitää olla alle 6,25 prosenttia. Laskennassa on käytettävä kuutta vanhempaispolvea.
- Tilatasolla alkuperäisnautojen sukusiitosasteiden tarkastelu kannattaa aloittaa jo nyt.
- **Lähde:** [Sukusiitosaste alkuperäisrotusopimusten tukiehdoksi naudoille vuodesta 2025 lähtien - Maa- ja metsätalousministeriö \(mmm.fi\)](#)

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Euroopan unionin
rahoittama

Huomioitavaa 2/2

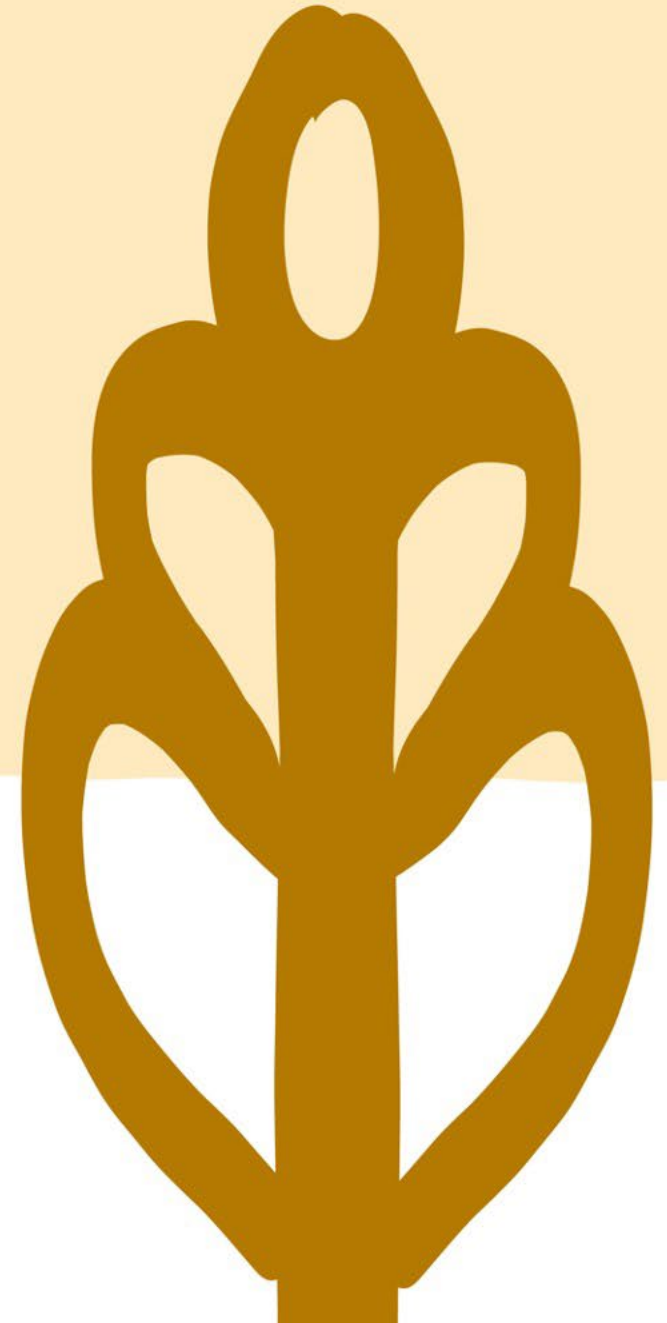
- Sopimusehtojen lisäksi hakijan on noudatettava kansallisen lainsäädännön vähimmäistason vaatimuksia, jotta hän voi saada korvausta. Puutteet näiden noudattamisessa saattavat aiheuttaa seuraamuksia maksettavaan korvaukseen.
- Korvauksen saamisen edellytyksenä on eläinten tunnistus- ja rekisteröintisäädösten noudattaminen.
- Hakijan on säilytettävä korvauksen ehtoihin liittyvät muistiinpanot ja todistukset vähintään neljän vuoden ajan sopimuskauden päättymisestä.

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

**Euroopan unionin
rahoittama**

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

tukiasiat.etela-pohjanmaa@ely-keskus.fi

Essi Kiili
Annika Latvala
Pekka Tuomisto

etunimi.sukunimi@ely-keskus.fi

Euroopan unionin
rahoittama